ARCHEOLOGIENOTA

BRECHT COCKSTEE
(prov. ANTWERPEN)

PROGRAMMA VAN MAATREGELEN

Auteurs: Bert ACKE, Bart BARTHOLOMIEUX, Birgit LEENKNEGT en Maarten BRACKE

Monument Vandekerckhove nv
Oostrozebekestraat 54
8770 INGELMUNSTER

Afdeling Archeologie
Projectcode: 2016K203

- **Administratieve gegevens**

➔ Initiatiefnemer: zie privacyfiche
➔ Erkende archeoloog: Bart Bartholomieux, OE/ERK/Archeoloog/2016/00127
➔ Erkende archeoloog rechtspersoon: Monument Vandekerckhove nv, Oostrozebekestraat 54, 8770 Ingelmunster, OE/ERK/Archeoloog/2015/00031
➔ Locatiegegevens: Brecht Lessiusstraat (zie plan in bijlage 2 en 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek)
➔ Lambertcoördinaten: X: 169192, Y: 226861; X: 169238, Y: 226786
➔ Kadastergegevens: Brecht, afdeling 4, sectie D, percelen: 461z, 461a2; 461b2, 461c2, 461x, 461w, 461y, 459s, 459t (partim), 450z (partim) en 450w (partim) (zie plan in bijlage 3 bij het verslag van resultaten bureauonderzoek).

- **Aanleiding vooronderzoek**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Resultaten vooronderzoek zonder ingreep in de bodem**

➔ zie het verslag van resultaten bureauonderzoek

- **Gemotiveerd advies**

Het uitgevoerde bureauonderzoek is volledig, alle relevante beschikbare bronnen zijn teruggevonden en zijn geraadpleegd. Op basis van het verslag van resultaten van het bureauonderzoek kan de aan- of afwezigheid van een archeologische site echter niet gestaafd worden. Gezien de geplande werken en de verstoringsdieptes wordt het volledige terrein (ca. 4500m^2), met uitzondering van de te behouden woning in de noordwestelijke hoek, geadviseerd voor verder vooronderzoek in de vorm van proefsleuven. Deze techniek is volgens een kosten-batenanalyse de beste optie om alle archeologische informatie te verzamelen. Andere vooronderzoeken (geofysisch onderzoek, boringen, oppervlakteprospecties en metaaldetectie) zijn niet zinvol en dienen bijgevolg niet uitgevoerd te worden.

Gezien de huidige staat van het terrein, waarbij het grootste deel nog bebost is en nog een deel van de gebouwen afgebroken moeten worden, en de gronden nog geen eigendom zijn van de bouwheer, dient dit onderzoek in een uitgesteld traject te gebeuren, na de sloop van de huidige gebouwen en het rooien van de bomen. Bij het

slopen van de gebouwen mag enkel afgebroken worden tot op het huidige maaiveldniveau. Bij het rooien van de bomen dient ook omzichtig gewerkt te worden (boomstronken laten zitten en niet uitgraven of uitfrezen) om schade aan het archeologische bodemarchief te vermijden.

- **Planafbakening**

De totale site heeft een oppervlakte van bijna 5000m² (zie figuur 1 rode kader). Op basis van de impact van de werkzaamheden dient over een zone van 4750m² een verder vooronderzoek te gebeuren door middel van proefsleuven (zie figuur 1). Binnen de zone dienen 5 parallelle sleuven aangelegd te worden volgens een NO oriëntatie. De sleuven hebben een breedte van ca. 2m en zijn respectievelijk 45m (Sl1), 70m (Sl2), 70m (Sl3), 27,5m (Sl4) en 27,5m (Sl5) lang. Op die manier wordt ca. 480m² oftewel 10,1% onderzocht ten opzichte van de afgebakende zone oftewel 9,6% ten opzichte van het volledige plangebied. Bijkomend dienen kijkvensters, volgsleuven of dwarssleuven aangelegd worden (ca. 120m²). De sleuven en kijkvensters samen moeten minstens 12,5% bedragen ten opzichte van de afgebakende zone voor verder onderzoek.

Figuur 1: Orthofoto 2015 met aanduiding van het onderzoeksgebied (in rood omlijnd); de positie van de vijf sleuven (blauwe lijnen) en de zone linksboven die wegvalt (gearceerde zone).

- **Vraagstelling**

Het doel van het onderzoek is om te achterhalen of er op het terrein één of meerdere archeologische sites aanwezig zijn en te bepalen welke maatregelen dienen te worden genomen voorafgaand aan de ontwikkeling van het projectgebied. Daarnaast kan ook de verstoringsgraad in kaart gebracht worden. Hieronder worden de specifieke (niet limitatieve) onderzoeksvragen weergegeven.

- Zijn er archeologische sporen aanwezig?
- Welke is de bewaringstoestand van de aangetroffen sporen?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes? Wat zijn de oudste sporen die aangetroffen worden?
- Zijn er indicaties omtrent artisanale activiteiten?
- Wat is de relatie tussen de archeologische sporen en het landschap?
- Kan worden uitgesloten dat er voor de periodes volgend op de prehistorie een archeologische site aanwezig is binnen het projectgebied?

- **Plan van aanpak**

Teneinde na te gaan of er archeologisch relevante grondsporen aanwezig zijn binnen het onderzoeksgebied, dient gebruik gemaakt van de inplanting van parallelle ononderbroken[1] proefsleuven in het onderzoeksgebied. Bij de inplanting bedraagt de afstand tussen de proefsleuven minimum 12m en maximum 15m (van middenpunt tot middenpunt). Voor de uitgraving wordt gebruik gemaakt van een niet-getande graafbak. De sleuven zijn 1,80 tot 2m breed en NO georiënteerd. In totaal zullen vijf sleuven aangelegd worden. Daarnaast worden extra volgsleuven, dwarssleuven en/of kijkvensters aangelegd om beter inzicht te krijgen in de aard van de aangetroffen archeologische sporen.

Er wordt 10%, oftewel ca. 480m^2, van de onderzoekbare oppervlakte opengelegd door middel van sleuven aangevuld met volgsleuven, dwarssleuven of kijkvensters. In totaal dient 12,5% van de afgebakende zone onderzocht te worden, dit komt neer op 594m^2. Op die manier is er een maximale info voor een minimale kost.

[1] Ter hoogte van de Noordwatergang zal een onderbreking nodig zijn.

De grond wordt gescheiden afgegraven en gestockeerd naast de sleuf. Het dichten gebeurt op zo'n manier dat de originele bodemopbouw opnieuw bekomen wordt en dat de draagkracht van de bodem minstens gelijk is aan de draagkracht voorafgaand de start van het veldwerk. Indien nodig worden kwetsbare sporen (vb. brandrestengraven) afgedekt met waterdoorlatende doek.

Zowel het veldwerk als de verwerking en rapportage van de hierboven beschreven methodes dienen te voldoen aan de methodiek zoals beschreven in de Code van Goede Praktijk. Het onderzoeksdoel is succesvol bereikt indien de vraagstelling kan beantwoord worden. Het gefundeerd kunnen beantwoorden van de vraagstelling is dus het evaluatiecriterium aan de hand waarvan de erkende archeoloog zal bepalen of het onderzoeksdoel succesvol bereikt is.

- **Gewenste competenties**

➔ Het is van belang dat gedurende alle fases van het vooronderzoek met ingreep in de bodem, het veldwerk wordt uitgevoerd door een archeoloog met voldoende ervaring in proefsleuvenonderzoeken in gebieden met plaggenbodems.
➔ In het kader van het proefsleuvenonderzoek dient het team te bestaan uit minstens 2 archeologen waarbij beide beschikken over minstens 40 werkdagen veldervaring wat betreft proefsleuvenonderzoek in zandgronden en plaggenbodems.

- **Voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk**

Er zijn geen voorziene afwijkingen ten aanzien van de Code van Goede Praktijk.

Bureauonderzoek Brecht Cockstee - Bijlage 20 - Sleuvenplan

2016K203

MONUMENT VANDEKERCKHOVE

Bronnen: opdrachtgever, geopunt

Aangemaakt op: 26/1/2017